

วิถีแห่งข้าวสู่การสร้างสรรคจิตรกรรมร่วมสมัย

Way of Rice to Creative Contemporary Painting

วรวิมล ทาแก้ว

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์และการออกแบบ
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การทำวิทยานิพนธ์ เป็นการปฏิบัติงานในรูปแบบของงานจิตรกรรมร่วมสมัย เรื่อง "วิถีแห่งข้าวสู่การสร้างสรรคจิตรกรรมร่วมสมัย"(Way of Rice to Creative Contemporary Painting) โดยประมวลความรู้เชิงวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแรงบันดาลใจที่มาจากสภาพแวดล้อมของข้าว จิตวิญญาณที่เกี่ยวกับข้าวของคนไทยที่ลดลง ข้าวถูกคุกคามจากสภาวะแวดล้อมต่างๆ ทั้งจากภัยธรรมชาติ สภาพแวดล้อมในสังคมอุตสาหกรรม และระบบเศรษฐกิจ ซึ่งข้าพเจ้าต้องการแสดงเรื่องของข้าวให้เห็นและระลึกถึงข้าวที่ดำรงอยู่คู่วัฒนธรรมของคนไทยมาช้านาน และปกป้องถึงคุณค่าทางจิตใจในทัศนคติดั้งเดิมของข้าวที่ในปัจจุบันถูกแปรเปลี่ยนไป วิธีการศึกษาวิทยานิพนธ์มีแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อแสดงถึงแนวคิดเฉพาะตนที่มีต่อวิถีของชาวไทย ด้วยลักษณะรูปทรงของเมล็ดข้าว โดยใช้กลวิธีการจัดวางองค์ประกอบด้วยรูปทรงของข้าว ทั้งข้าวเปลือก ข้าวสาร ด้วยการเขียนภาพแบบเหมือนจริงด้วยสีอะครายลิก และพื้นผิวของภาพซึ่งแสดงถึงวิถีและสภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อข้าว ในรูปแบบของการสร้างสรรค์จิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย

ผลการศึกษาวิทยานิพนธ์ปรากฏว่า ได้สร้างสรรค์จิตรกรรมร่วมสมัย เรื่องวิถีแห่งข้าวสู่การสร้างสรรคจิตรกรรมร่วมสมัยได้จำนวน 6 ผลงาน สามารถนำมาสังเคราะห์ในรูปแบบงานวิจัย ซึ่งนำไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมด้านอื่นๆ ได้

Abstract

The objectives of this research were to create pieces of contemporary painting art work, entitled 'way of Rice to Create Contemporary Painting' via compilation of research knowledge, as well as creative work of which contents pertained to inspiration stemming from rice environment, and Thai people's shrinking spirit towards their rice. In fact, rice has been threatened by its different environments, natural disaster, industrial social environments, as well as economic system. Regarding this, the researcher aimed to display rice stories to make people understand and realize the rice that has existed with the Thais' culture for numbers of years. It also signifies the mental value of rice in an old attitude which has been altered nowadays.

Regarding the study for this research, it was the way to create the pieces of the art work in order to reflect a unique idea towards way of Thai rice via its forms and shapes. Techniques for element organizations were adopted through use of the rice shapes, both paddy and husked or white rice. The realistic images of rice were created with acrylic color while the painting surface was created with clay mixing with color showing the ways and different environments that yielded an impact on rice in the creating form of contemporary painting art.

The results showed the creation of six pieces of contemporary art paintings, entitled 'Way of Rice to Create Contemporary Painting'. The findings could be synthesized in the form of the research work that can be applied to a process of creating other types of fine arts.

ความสำคัญของการดำเนินงาน

"ข้าว" เป็นบ่อเกิดแห่งวัฒนธรรมไทย ข้าวเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่ผูกพันกับวิถีชีวิตไทยมา ยาวนาน ชาวนาไทยที่มีอาชีพหลัก คือ ทำนา ปลูกข้าว "ข้าว" คำสั้นๆ พยางค์เดียว ที่เป็นบ่อเกิดและ สะท้อนวิถีวัฒนธรรมไทยในหลายมิติ อาทิ พระราชพิธี ขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ฯลฯ ได้แก่พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประเพณีทำขวัญแม่โพสพ หรือทำขวัญ ข้าว เป็นต้น คนไทยปลูกข้าว กินข้าว และมีกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับข้าวมากกว่าเรื่องอื่นๆ แต่เดิม เราปลูกข้าวเพื่อกินและนำส่วนที่เหลือไปแลกกับสิ่งที่ผลิตเองในครัวเรือนไม่ได้ ต่อมาก็กลับกัน คือ คนไทยเป็นชาวนาน้อยลง แทนที่จะทำกิน ก็กลายเป็นทำมาหากิน คือทำอาชีพอื่นๆ กันมากขึ้น ส่วน กิจกรรมและพิธีการต่างๆ เกี่ยวกับข้าวก็พลอยเลือนหายไปไม่น้อย เพราะวัตถุเข้ามาแทนที่มนุษย์ และสัตว์ การใช้เครื่องทุ่นแรงแทนคน กลไกยุคใหม่ผู้ปฏิเสณภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ การเกษตร สำเร็จได้ด้วยวิทยาศาสตร์และการพัฒนาธรรมชาติและละทิ้งจิตวิญญาณและความเชื่อ ตลอดจน พิธีกรรมต่างๆ ที่แท้จริงแล้วบรรพบุรุษก็ได้สร้างสมมาอย่างแนบเนียนด้วยวิธีการ และเหตุผลที่ สอดคล้องกันดียิ่งับประวัติศาสตร์ภูมิศาสตร์ ธรรมชาติแห่งฤดูกาล และภูมิปัญญา มีพิธีการและ วัตถุต่างๆ เป็นกระพี้และเปลือกแต่ข้าวมิได้มีความสำคัญแต่เพียงเป็นอาหารสำหรับคนไทย¹

ข้าวคือชีวิตและวัฒนธรรม คนไทยจึงมีทั้งพิธีหลวงและพิธีราษฎร์ ตั้งแต่ก่อนปลูกข้าว ขณะที่ข้าวเจริญเติบโตและเมื่อเกี่ยวข้าว เก็บข้าวแล้ว แต่ละขั้นตอนของพิธีเหล่านั้นล้วนแสดง ความสำนึกบุญคุณของข้าว เทวดาอารักษ์ บรรพบุรุษ ดินและน้ำ ตลอดจนสัตว์และสิ่งของที่ใช้ ในการทำนาธรรมชาติและพิธีกรรมต่างๆ อาจมิได้เอื้ออำนวยให้พืชพรรณธัญญาหารอุดมสมบูรณ์ เสมอไป และระบบสังคมเศรษฐกิจแบบทุนนิยมได้เข้าเติมให้ชาวนาแท้ๆ ทุกข์ยากลำบากยิ่งกว่า เดิม รวากับว่าข้าวช่วยให้ผู้ที่ไม่ได้ทำนาร่ำรวยขึ้น ส่วนชาวนาจำนวนมากต้องซื้อข้าวกิน ทั้งยังเป็น หนี้ที่ชดใช้ทั้งชีวิตก็ไม่หมด เมื่อโลกเปลี่ยน ระบบนิเวศถูกทำลายลง และธรรมชาติต้องเสียสมดุล ทรัพยากรธรรมชาติมีแต่สูญสิ้นไป ในขณะที่สารพิษมีแต่เพิ่มมากขึ้น ดินได้สูญเสียความสมบูรณ์ ที่เคยมีมาเพราะป่าไม้ถูกทำลาย เกิดฝนแล้ง น้ำท่วม เหล่านี้ก็เหมือนยิ่งจะกระหน่ำชะตากรรมของ ข้าว ชาวนาไทยยิ่งยากจนลงไปอีก ชาวนาอพยพเข้าเมือง ชาวนาทิ้งแผ่นดินนาไร่ ชุมชนของชาวนา แดกสลายครอบครัวชาวนาต้องบ้านแตกสาแหรกขาดเหล่านี้ก็เป็นที่ได้ยินได้ฟังกันอยู่เสมอใน ปัจจุบัน²

¹ มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. (ออนไลน์). วันที่ 20 เมษายน 2555. แหล่งที่มา <http://www.thairice.org>

² มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. (ออนไลน์). วันที่ 20 เมษายน 2555. แหล่งที่มา <http://www.thairice.org>

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทำงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง "วิถีแห่งข้าวสู่การสร้างสรรคจิตรกรรมร่วมสมัย" (Way of Live to Creative Contemporary Painting)
2. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบของผลงานศิลปกรรมที่สร้างสรรค์ ด้านรูปธรรม ด้านนามธรรมด้านสุนทรียศาสตร์ และด้านทัศนธาตุทางศิลปะ
3. เพื่อเผยแพร่งานวิทยานิพนธ์และงานศิลปกรรมต่อสาธารณชนโดยการจัดนิทรรศการ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

วิถีของข้าวถูกคุกคามจากสภาวะแวดล้อมต่างๆ ทั้งจากภัยธรรมชาติ สภาพแวดล้อมในสังคมอุตสาหกรรม และระบบเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความรู้สึกของจิตใจ ที่สร้างให้เกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของข้าวในปัจจุบันประเพณีและวัฒนธรรมจิตวิญญาณที่เกี่ยวกับข้าวของคนไทยลดลงซึ่งข้าพเจ้าต้องการแสดงเรื่องของข้าวเพื่อให้เห็นและระลึกถึงข้าวที่ดำรงอยู่คู่วัฒนธรรมอันสัมพันธ์กับคนไทยมาช้านานและปกป้องถึงคุณค่าทางจิตใจในทัศนคติดั้งเดิมของข้าวที่ถูกแปรเปลี่ยนไป

2. ขอบเขตด้านรูปแบบ

ลักษณะรูปแบบการสร้างสรรคในแบบจิตรกรรมไทยร่วมสมัย ในรูปแบบที่เป็นนามธรรมคือพื้นผิว และรูปทรงที่เป็นเมล็ดข้าว โดยใช้วิธีการจัดวางองค์ประกอบด้วยรูปทรงของข้าว และพื้นผิวของภาพเพื่อแสดงถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆที่มีผลกระทบต่อข้าว โดยมุ่งเน้นไปในเรื่องราวของรูปทรงข้าวต่างๆ ทั้งข้าวเปลือก ข้าวสาร พื้นผิว สีเส้นโดยใช้สีดำและสีขาวแสดง บรรยากาศที่เป็นลักษณะของความฝันและจินตนาการ

3. ขอบเขตทางเทคนิค

การใช้สีอะครายลิกบนผ้าใบ และนำวัสดุในสิ่งแวดล้อมเช่น พลาสติกใสมาใช้ในการสร้างพื้นผิว ของภาพที่แสดงถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆที่มีผลกระทบต่อวิถีข้าว ถ่ายทอดความคิดความรู้สึกลงบนผ้าใบ เพื่อบอกเล่าถึงเหตุต่างๆที่มีผลกระทบต่อข้าว

4. ขอบเขตทางจำนวนผลงาน

จำนวนผลงาน 6 ผลงาน ขนาด 150 x 200 ซม. ชื่อชุดผลงาน: "วิถีแห่งข้าวสู่การสร้างสรรคจิตรกรรมไทยร่วมสมัย"

ระเบียบวิธีวิจัย

1. กรอบแนวความคิดการศึกษาวิชยานิพนธ์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสร้างสรรค์ โดยการสร้างสรรค์ผลงานและจัดทำหนังสือวิชยานิพนธ์

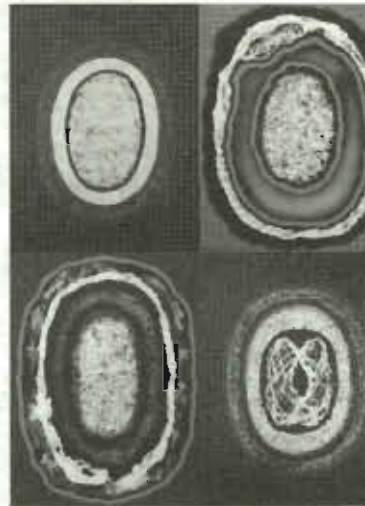
วิธีการสร้างงาน

1. แนวความคิดภาพผลงานวิชยานิพนธ์

วิถีของข้าวไทย เกี่ยวข้องวัฒนธรรมไทยในหลายท้องถิ่น คนไทยเรานี้กินข้าวเป็นอาหารหลัก ข้าวกับสังคมไทยมีคุณค่ามากกว่าการเป็นเพียงอาหารของทุกคน แต่เป็นความสำคัญเชิงวัฒนธรรมของวิถีชีวิต ความรู้สึกของจิตใจ ที่สร้างให้เกิดจินตนาการการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวกับวิถีของข้าวในปัจจุบัน ประเพณีและวัฒนธรรม จิตวิญญาณที่เกี่ยวกับข้าวของคนไทยลดลง ข้าวถูกคุกคามจากสภาวะแวดล้อมต่างๆ ทั้งจากภัยธรรมชาติ สภาพแวดล้อมในสังคมอุตสาหกรรม และระบบเศรษฐกิจ ซึ่งผู้วิจัยต้องการแสดงเรื่องของข้าวเพื่อให้เห็น และระลึกถึงข้าวที่มีวัฒนธรรมอันสัมพันธ์กับคนไทยมาช้านาน ด้วยลักษณะรูปทรงของเมล็ดข้าว

1.1. วิธีการสร้างสรรค์ภาพผลงานชิ้นที่ 1

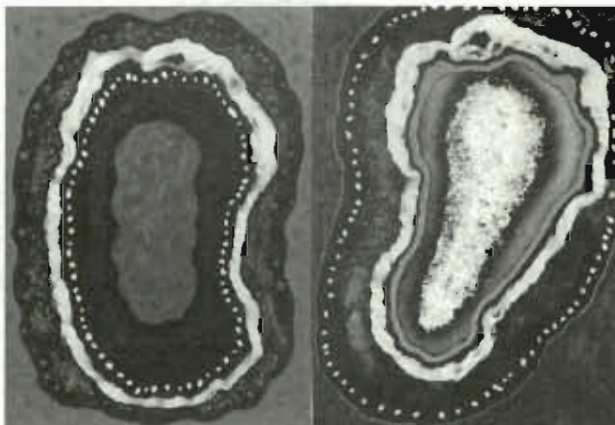
ผลงานภาพขนาดละ 90 x 120 ซม. จำนวน 4 ภาพต่อกัน โดยใช้วิธีการจัดวางองค์ประกอบ รูปทรงของข้าว ทั้งข้าวเปลือก ข้าวสาร ด้วยการเขียนภาพด้วยสีอะครายลิก สีเสปร์รี่ สร้างพื้นผิวของภาพโดยการหยดสีเป็นจุด และใช้ดินเหนียวบางส่วน ซึ่งแสดงถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆที่มีผลกระทบต่อข้าว เพื่อสร้างพื้นผิวที่แปลกตา มีมิติ (ดังภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 ผลงานภาพขนาด 90 x 120 ซม. จำนวน 4 ภาพต่อกัน

1.2 วิธีการสร้างสรรค์ภาพของผลงานชิ้นที่ 2

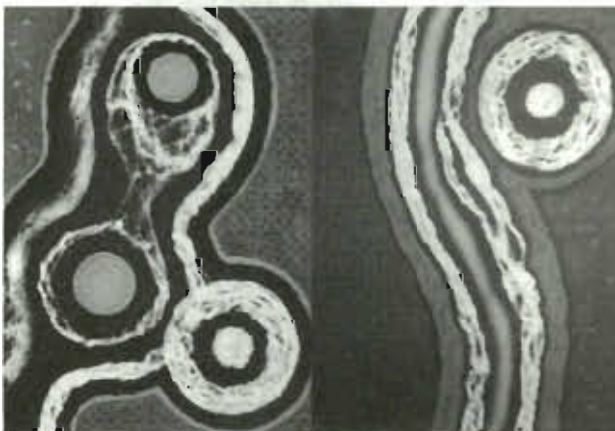
ผลงานภาพขนาดละ 90 x 120 ซม. จำนวน 2 ภาพต่อกัน โดยใช้วิธีการจัดวางองค์ประกอบรูปทรงของข้าว ทั้งข้าวเปลือก ข้าวสาร ด้วยการเขียนภาพด้วยสีอะครายลิก สีเซปรีย์ สร้างพื้นผิวของภาพโดยการใช้ดินเหนียว

ภาพที่ 2 ผลงานภาพขนาด 90 x 120 ซม. จำนวน 2 ภาพต่อกัน

1.3 วิธีการสร้างสรรค์ภาพของผลงานชิ้นที่ 3

ผลงานภาพขนาดละ 90 x 120 ซม. จำนวน 2 ภาพต่อกัน โดยใช้วิธีการจัดวางองค์ประกอบรูปทรงของข้าว ทั้งข้าวเปลือก ข้าวสาร ด้วยการเขียนภาพด้วยสีอะครายลิก สีเซปรีย์ สร้างพื้นผิวของภาพโดยการใช้ดินเหนียว

ภาพที่ 3 ผลงานภาพขนาด 90 x 120 ซม. จำนวน 2 ภาพต่อกัน

1.4 วิธีการสร้างงานภาพผลงานชิ้นที่ 4

วิธีการการเขียนภาพและการระบายสี (Technique Painting)

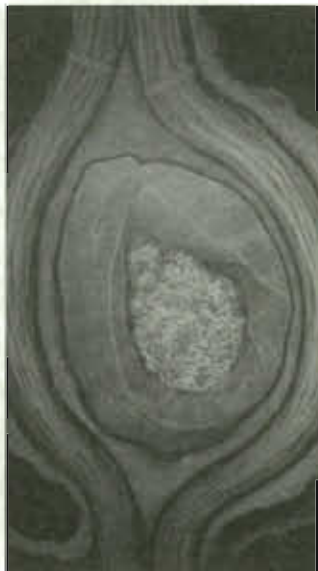
ผลงานภาพขนาดละ 150 x 200 ซม. จำนวน 1 ผลงาน โดยใช้วิธีการจัดวางองค์ประกอบรูปทรงของข้าว ทั้งข้าวเปลือก ข้าวสาร ด้วยการเขียนภาพด้วยสีอะครายลิกดังนี้

1.4.1 เทคนิคการทำพื้นผิว เตรียมเฟรมผ้าใบขนาด 150 x 200 ซม. วัสดุ คือ เฟรมผ้าใบสีขาวระบายสีดำลงบนผ้าใบโดยให้ผสมสีแบบปริมาณของสีดำ 60% น้ำ 40% เพื่อต้องการไม่ให้อ่างสีดำมีความเข้มข้นมากเกินไป ระบายให้ทั่วตามแบบโดยไว มิฉะนั้นสีจะแห้งเกินไป เมื่อระบายสีดำจนทั่วแล้วให้นำพลาสติกใสมาปิดทับบริเวณที่ทำสีดำไว้แล้วใช้มือกดทับให้ทั่วโดยเพื่อสร้างพื้นผิวที่ต้องการ หลังจากนั้นทิ้งไว้ประมาณ 3 นาที ลงสีภาพรูปทรงข้าวสารด้วยสีขาว เขียนเป็นลายเส้นลักษณะของเมล็ดข้าวทับซ้อนกันขึ้นมา เพื่อสร้างความตื้นลึกของภาพในขั้นที่สอง (ดังภาพที่ 4)

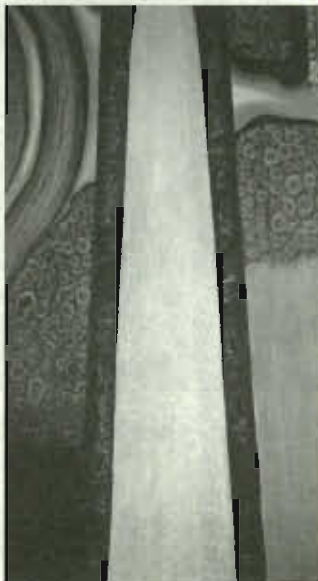
ภาพที่ 4 ลงสีภาพรูปทรงข้าวสารด้วยสีขาว

1.4.2 ลงสีภาพตามที่ร่างด้านนอกไว้ด้วยสีขาว เพื่อสร้างความลดหล่นของระดับความตื้นลึกของภาพในขั้นที่สาม หลังจากนั้นลงสีเมล็ดข้าวเปลือกแทรกลงไป และภาพระบายสีฟางข้าว เพื่อสร้างมิติระหว่างข้าวข้าวเปลือก กระสอบ ฟางข้าวพื้นผิว (ดังภาพที่ 5)

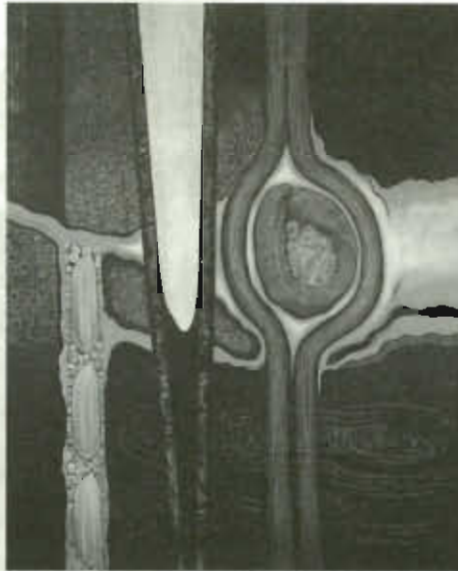
ภาพที่ 5 ลงสีภาพด้วยสีขาว และลงสีเมล็ดข้าวเปลือกแทรกลงไป

1.4.3 สร้างพื้นผิวโดยรอบด้วยการลงสีขาวรองพื้น เมื่อแห้งแล้วลงสีดำทับสีขาวที่ระบายไว้แล้วนำเมธิลแฮลกอฮอล์มาหยดลงบนสีดำที่ทาไว้ จะเกิดพื้นผิวดังภาพ (ดังภาพที่ 6)

ภาพที่ 6 สร้างพื้นผิวโดยรอบด้วยการลงสีขาวรองพื้น เมื่อแห้งแล้วลงสีดำทับสีขาวที่ระบายไว้แล้วนำเมธิลแฮลกอฮอล์มาหยดลงบนสีดำที่ทาไว้ จะเกิดพื้นผิวดังภาพ

ภาพที่ 7 ภาพผลงานที่เสร็จแล้วของผลงานที่ 4

1.5 วิธีการสร้างงานภาพผลงานชิ้นที่ 5

วิธีการเขียนภาพและการระบายสี (Technique Painting)

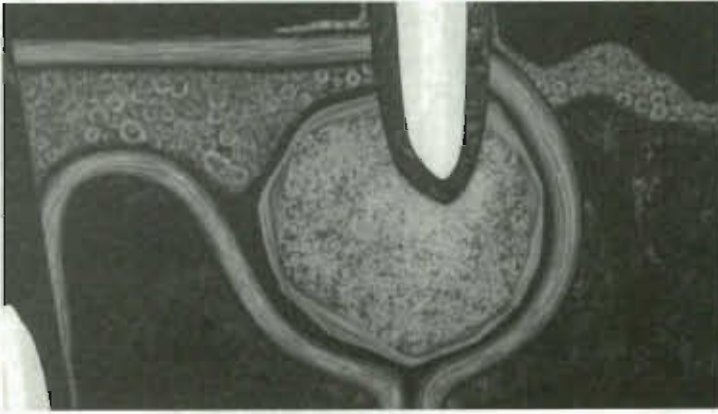
ผลงานภาพขนาดละ 150 x 200 ซม. จำนวน 1 ผลงาน โดยใช้วิธีการจัดวางองค์ประกอบรูปทรงของข้าว ทั้งข้าวเปลือก ข้าวสาร ด้วยการเขียนภาพด้วยสีอะครายลิดดังนี้

1.5.1 เทคนิคการทำพื้นผิว เตรียมเฟรมผ้าใบขนาด 150 x 200 ซม. ระบายสีหลาย ๆ สีลงบนผ้าใบ หลังจากแห้งแล้ว ลงสีภาพรูปทรงข้าวสารเป็นชั้นทับซ้อนกันให้ภาพมีระยะ (ดังภาพที่ 8)

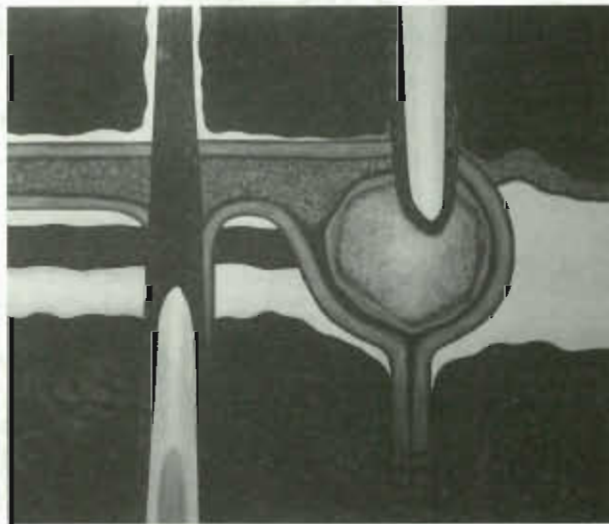

ภาพที่ 8 ลงสีภาพรูปทรงข้าวสารเป็นชั้นทับซ้อนกัน

1.5.2 ลงสีภาพฟางข้าว และสร้างพื้นผิวโดยรอบด้วยการลงสีขาวรองพื้น เมื่อแห้งแล้วลงสีดำทับสีขาวที่ระบายไว้แล้วนำเมธิลแซลกอฮอล์มาหยดลงบนสีดำที่ทาไว้ จะเกิดพื้นผิวดังภาพ (ดังภาพที่ 9)

ภาพที่ 9 ลงสีภาพฟางข้าว และสร้างพื้นผิวโดยรอบ

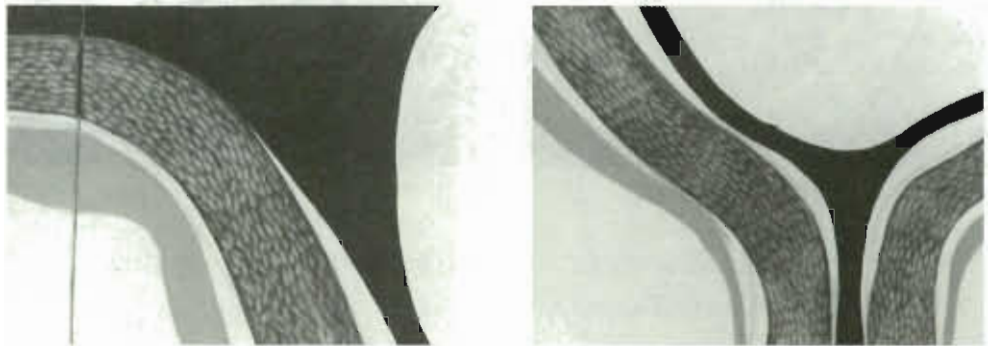
ภาพที่ 10 ภาพผลงานที่เสร็จแล้วของผลงานที่ 5

1.6 วิธีการสร้างงานภาพผลงานชั้นที่ 6

วิธีการการเขียนภาพและการระบายสี (Technique Painting)

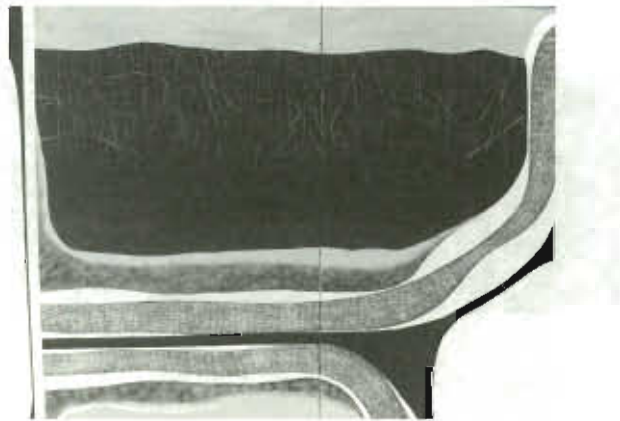
ผลงานภาพขนาดละ 120 x 180 ซม. จำนวน 1 ผลงาน โดยใช้วิธีการจัดวางองค์ประกอบรูปทรงของข้าว ทั้งข้าวเปลือก ข้าวสาร ด้วยการเขียนภาพด้วยสีอะครายลิดดังนี้

1.6.1 ระบายสีน้ำตาล และสีเทา ลงบริเวณที่ร่างไว้ เพื่อแบ่งรูปทรงของภาพชั้นแรก และลงสีขาวลงในช่องว่าง สร้างพื้นผิวบริเวณสีน้ำตาลที่ลงไว้ด้วยการใช้แอลกอฮอล์ชุบปลายไม้พินลำลิ เช็ดออกเพื่อสร้างพื้นผิวเป็นรูปทรงข้าวสารตามแบบ (ดังภาพที่ 11)

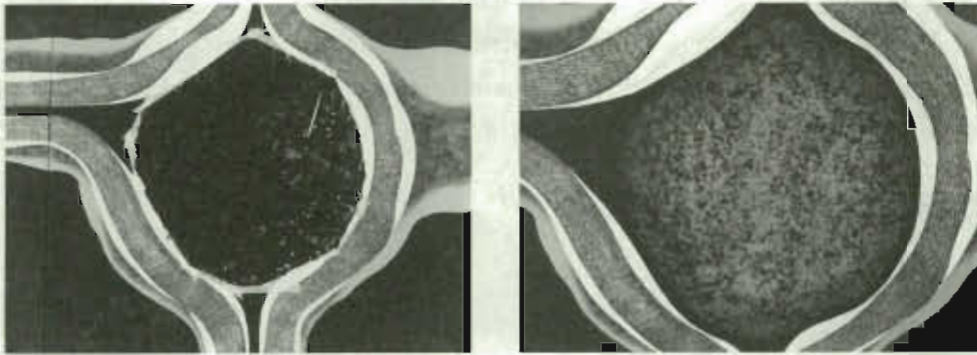
ภาพที่ 11 สร้างพื้นผิวบริเวณสีน้ำตาลที่ลงไว้ด้วยการใช้แอลกอฮอล์

1.6.2 เทคนิคการทำพื้นผิวที่ต้องการลงบนผ้าใบด้วยการลงสีเทาโดยที่สียังไม่แห้งสนิทให้นำแอลกอฮอล์มาหยดลงบนสีเทาที่ระบายไว้ (ดังภาพที่ 12)

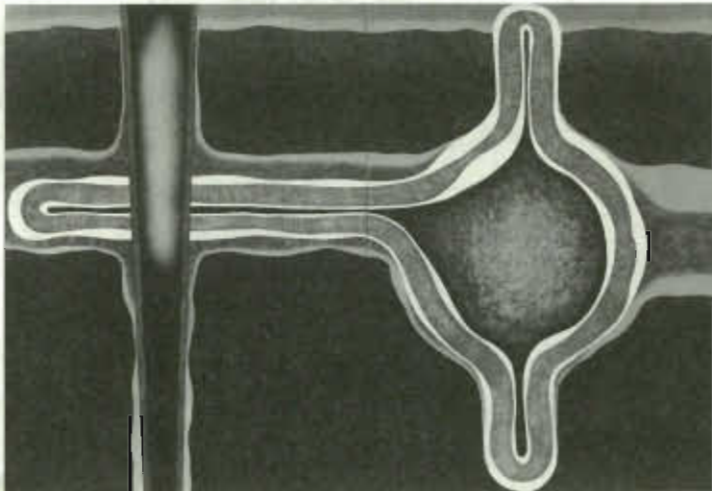

ภาพที่ 12 เทคนิคการทำพื้นผิวด้วยแอลกอฮอล์มาหยดลงบนสีเทาที่ระบายไว้

1.6.3 ลงสีเหลืองแก่รองรับพื้น แล้วนำข้าวเปลือกมาจัดวางลงในแบบที่ร่างไว้ และ
พ่นด้วยสีสเปรย์สีดำ เมื่อสีแห้งนำเมล็ดข้าวเปลือกออก จะเกิดพื้นผิวดังภาพ
(ดังภาพที่ 13)

ภาพที่ 13 ลงสีเหลืองแก่รองรับพื้น แล้วนำข้าวเปลือกมาจัดวางลงในแบบที่ร่างไว้
และพ่นด้วยสีสเปรย์สีดำ

ภาพที่ 14 ผลงานที่แล้วเสร็จ

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

1. การวิเคราะห์รูปแบบผลงานศิลปกรรมที่เป็นรูปธรรม ความหมายของรูปทรง ความงามทางทัศนศิลป์ ปัจจัยทางทัศนธาตุ เช่น การใช้สี เส้น รูปทรง น้ำหนัก พื้นผิว และพื้นที่ว่าง ในผลงาน ใช้การวิเคราะห์ตามหลักทัศนธาตุทางศิลปะ มีความกลมกลืนเป็นเอกภาพในด้านสุนทรีย์ภาพ

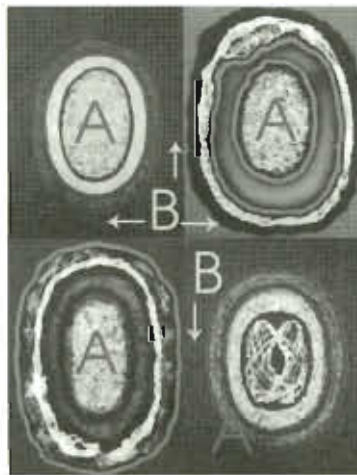
2. การวิเคราะห์คุณค่าของผลงานศิลปกรรมที่สร้างสรรค์ ทางนามธรรม (ด้านจิตวิญญาณ อารมณ์ ความรู้สึก) ความหมายในทางสัญลักษณ์ หรือนามธรรมคือการสะท้อนเนื้อหาสาระในวิถีชีวิตและผลกระทบต่อชาวไทยในปัจจุบัน

3. การวิเคราะห์ผลงานทางด้านสุนทรีย์ศาสตร์

4. การวิเคราะห์รูปแบบผลงานศิลปกรรมที่สร้างสรรค์

1. การวิเคราะห์รูปแบบผลงานศิลปกรรมที่เป็นรูปธรรม ชั้นที่ 1

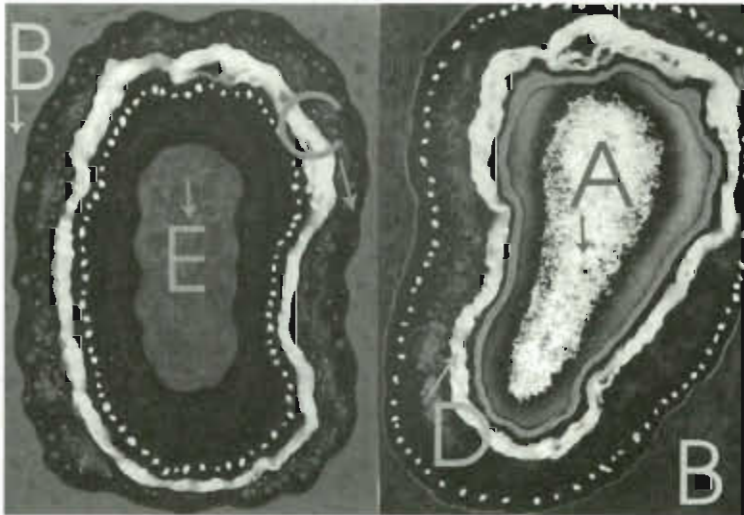
เป็นรูปทรงอินทรีย์ได้แก่รูปทรงของเมล็ดข้าวมีความสัมพันธ์กันกับพื้นที่ว่างที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นโครงสร้างหลักของผลงานจึงไม่ใช่การเลียนแบบธรรมชาติโดยตรง (รูป A) แสดงรูปลักษณะภายในของแบบที่ปรากฏแก่สายตา ซึ่งมีความลงตัวในเรื่องของการจัดวาง รูปแบบของการจัดองค์ประกอบเข้าใจได้ การจัดองค์ประกอบตามแบบหลักทฤษฎีความสมดุลแบบไม่เท่ากันของภาพรวมนั้น รูปแบบผลงานเป็นแบบร่วมสมัยที่ผสมผสานด้วยการนำเอารูปทรงของข้าวและรูปทรงอิสระเป็นรูปร่างภายนอกพื้นผิว เพื่อสร้างองค์ประกอบพื้นฐานของภาพมีความสัมพันธ์กันกับพื้นที่ว่างที่เกิดขึ้นระหว่างเส้นตัดกันของเมล็ดข้าวและเส้นอิสระรอบๆ โดยการนำดินเหนียวมาระบายเพื่อให้เกิดมิติ ส่วนพื้นหลังนำจุดสีมาจัดวาง (รูป B) ซึ่งเป็นโครงสร้างหลักของภาพพื้นหลังของผลงานซึ่งแสดงถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆที่มีผลกระทบต่อข้าว (ดังภาพที่ 15)

ภาพที่ 15 รูปทรงของผลงานศิลปกรรม

2. การวิเคราะห์รูปแบบผลงานศิลปกรรมที่เป็นรูปธรรมผลงานชิ้นที่ 2

รูปทรงของเมล็ดข้าว (รูป A) มีความสัมพันธ์กันกับพื้นที่ว่างแสดงรูปลักษณะภายในของภาพที่ปรากฏ ส่วนพื้นหลังนำดินเหนียวผสมสีระบายเป็นพื้น (รูป B) ขณะเดียวกันได้เชื่อมโยงรูปร่างของผลงานที่มีเส้นรอบๆ แบบอิสระ ทั้งวงกลม จุด และเส้น (รูป C) การจัดองค์ประกอบตามแบบหลักทฤษฎีความสมดุลแบบไม่เท่ากันของภาพด้วยการนำเอารูปทรงของด้ายเป็นรูปทรงภายนอกมาจัดวางตัดด้วยเส้นของดินและสีดำ (รูป D) แต่แอบแฝงนัยยะในเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งเว้นช่องว่างให้ได้จินตนาการผ่านทัศนธาตุต่างๆ ที่มองเห็น (รูป E) โครงสร้างหลักของภาพผลงานได้แสดงถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อข้าว (ดังภาพที่ 16)

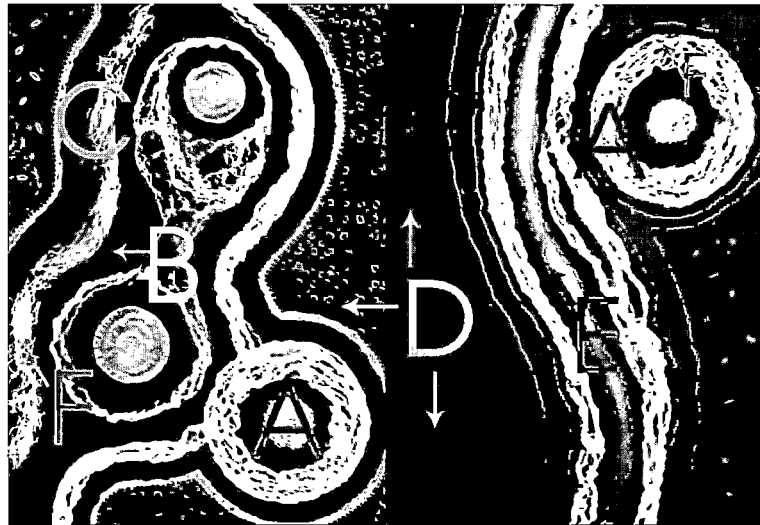

ภาพที่ 16 รูปทรงของผลงานศิลปกรรมชิ้นที่ 2

3. การวิเคราะห์รูปแบบผลงานศิลปกรรมที่เป็นรูปธรรมผลงานชิ้นที่ 3

รูปทรงในผลงานแบ่งออกเป็นสองส่วน เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกผ่านรูปทรงต่างๆ ชวนให้สงสัย ไม่ยั่งยืน เหมือนความเพ้อฝัน เป็นช่วงหนึ่งของกาลเวลาที่สั้น มีความสัมพันธ์กันกับพื้นที่ว่างแสดงรูปลักษณะภายในที่เป็นลักษณะวงกลมของภาพที่ปรากฏ (รูป A) ประสานกับรูปทรงอิสระที่มีพื้นผิวเรียบไม่มีมิติ (รูป B) ผสมผสานกับรูปทรงที่มีพื้นผิวขรุขระไม่เรียบ (รูป C) ส่วนพื้นหลังนำดินเหนียวผสมสีระบายเป็นพื้นและวางจุดสีเพื่อประสานองค์ประกอบของรูปทั้งหมด (รูป D) ได้เชื่อมโยงรูปด้วยการใช้เทคนิคการพ่นสี สร้างให้เกิดภาพช่วงนี้ดูมีแสงเงา มีมวลน้ำหนัก (รูป E) ผลงานมีเส้นแบบอิสระที่ดูสับสนปนเป (รูป F) การจัดองค์ประกอบตามแบบหลักทฤษฎีความสมดุลแบบไม่เท่ากันของภาพด้วยการนำเอารูปทรงของด้ายเป็นรูปทรงภายนอกมาจัดวางตัดด้วยเส้นของดินและสีดำแฝงนัยยะ

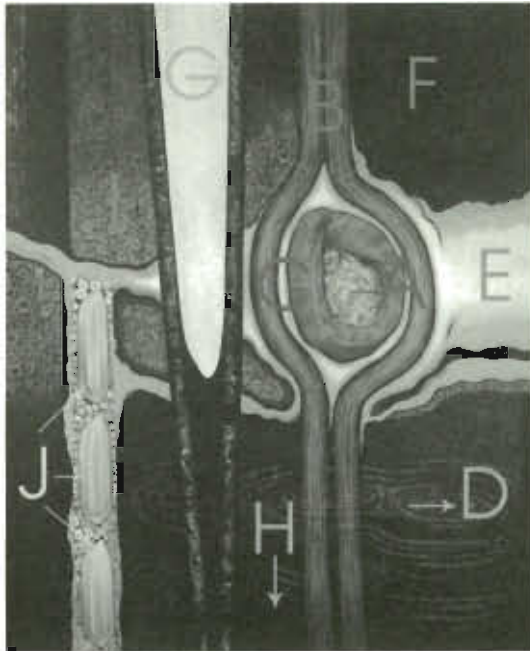
ในเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งเว้นช่องว่างให้ได้จินตนาการผ่านทัศนธาตุต่างๆที่มองเห็น (รูป G) เพื่อแสดงถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆที่มีผลกระทบต่อข้าว รูปทรงที่ได้จากสัญลักษณ์ เช่น จุด เส้น สี พื้นผิว ผสมผสานกันระหว่างวัสดุธรรมชาติ ทำให้เกิดความเร้นลับ กับจินตนาการสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ (ดังภาพที่ 17)

ภาพที่ 17 รูปทรงของผลงานศิลปกรรมชิ้นที่ 3

4. การวิเคราะห์รูปแบบผลงานศิลปกรรมที่เป็นรูปธรรมผลงานชิ้นที่ 4

รูปทรงในผลงานได้ถ่ายทอดความรู้สึกผ่านรูปทรงต่างๆ เหมือนความเพ้อฝัน เป็นกาลเวลา มีความสัมพันธ์กันกับพื้นที่ว่างแสดงรูปลักษณะภายในและภายนอก ที่เป็นลักษณะของเมล็ดข้าวเปลือก (รูป A) ประสานกับรูปทรงของฟางข้าวที่มัดเป็นรวงให้เกิดจุดเด่น (รูป B) ผสานกับรูปทรงอยู่ภายในกระสอบข้าว (รูป C) ส่วนพื้นด้านล่างใช้เทคนิคโมโนปรี้น และสร้างริ้วรอยของน้ำเพื่อประสานองค์ประกอบของรูปทั้งหมด (รูป D) ได้เชื่อมโยงรูปทั้งหมดด้วยการใช้สีขาว ให้ภาพดูมีแสงเงา มีน้ำหนัก มีการเคลื่อนไหว (รูป E) ภาพตอนบนระบายสีดำทำให้ภาพมีความลึกกลับ (รูป F) ตัดกันด้วยรูปทรงที่ตัดขวางภาพในแนวตั้งด้วยเส้นและรูปทรงเมล็ดข้าวสารขนาดใหญ่ (รูป G) การจัดองค์ประกอบตามแบบหลักทฤษฎีความสมดุลแบบไม่เท่ากันของภาพ ด้วยการนำเอาสีดำระบายให้มองเห็นองค์ประกอบผสานกับภาพด้านบน (รูป H) รูปทรงภายในเป็นการทำเทคนิคด้วยแลกอะฮอลล์แผ่นนียะในเชิงสภาวะการคุกคามและการเสื่อมสลาย เว้นช่องว่างให้ได้จินตนาการผ่านทัศนธาตุต่างๆที่มองเห็น (รูป I) เพื่อแสดงถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆที่มีผลกระทบต่อข้าว รูปทรงที่ได้จากสัญลักษณ์ เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ด้านตอนล่างซ้ายของภาพ ผสมผสานกันระหว่างพื้นผิว ทำให้เกิดจินตนาการได้ (รูป J) (ดังภาพที่ 18)

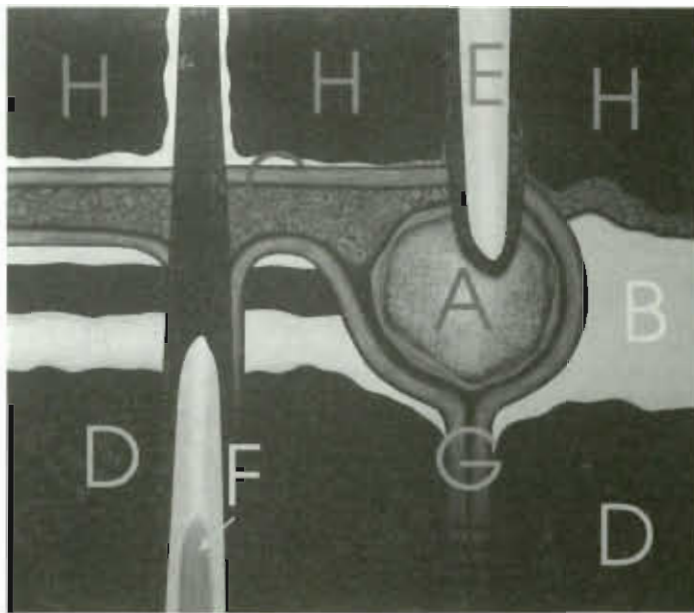

ภาพที่ 18 รูปทรงของผลงานศิลปกรรมชิ้นที่ 4

5. การวิเคราะห์รูปแบบผลงานศิลปกรรมที่เป็นรูปธรรมผลงานชิ้นที่ 5

รูปทรงในผลงานได้ถ่ายทอดความรู้สึกผ่านรูปทรงต่างๆที่มีความสัมพันธ์กันกับพื้นที่ว่าง แสดงรูปลักษณะภายในและภายนอก ที่เป็นลักษณะของเมล็ดข้าวเปลือก (รูป A) ได้เชื่อมโยงรูปทั้งหมดด้วยการใช้สีขาว ให้ภาพ มีการเคลื่อนไหว (รูป B) รูปทรงภายใต้เป็นการทำเทคนิคด้วยแอลกอฮอล์ แสดงสภาวะการคุกคามและการเสื่อมสลาย เว้นช่องว่างให้ได้จินตนาการผ่านทัศนธาตุต่างๆ (รูป C) ส่วนพื้นด้านล่างใช้เทคนิคโมโนปริน และสร้างวิวรอยของน้ำเพื่อประสานองค์ประกอบของรูปทั้งหมด (รูป D) ตัดกันด้วยรูปทรงที่ตัดขวางภาพในแนวตั้งด้วยเส้นและรูปทรงเมล็ดข้าวสารขนาดใหญ่ (รูป E) การแสดงถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆที่มีผลกระทบต่อข้าว รูปทรงที่ได้จากสัญลักษณ์ เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ด้านตอนบนขวาของภาพ ผสมผสานกันระหว่างพื้นผิว (รูป F) รูปทรงของฟางข้าวที่มัดเป็นวงทำให้เกิดจุดเด่น ผสานกับรูปทรงอยู่ภายในกระสอบข้าว (รูป G) ตอนบนระบายสีดำทำให้ภาพมีพลังความลึกกลับ (รูป H) การจัดองค์ประกอบของผลงานตามแบบหลักทฤษฎีความสมดุลแบบไม่เท่ากันของภาพ (ดังภาพที่ 19)

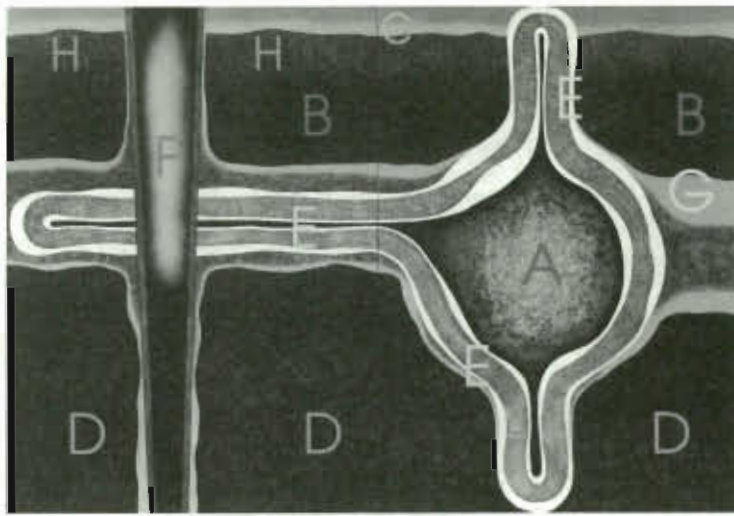

ภาพที่ 19 รูปทรงของผลงานศิลปกรรมจีนที่ 5

6. การวิเคราะห์รูปแบบผลงานศิลปกรรมที่เป็นรูปธรรมผลงานชิ้นที่ 6

รูปทรงในผลงานได้ถ่ายทอดความรู้สึกผ่านรูปทรงต่างๆ มีความสัมพันธ์กันกับพื้นที่ว่าง แสดงรูปลักษณะภายในและภายนอก ที่เป็นลักษณะของเมล็ดข้าวเปลือก (รูป A) ตอนบนระบาย สีดำทำให้ภาพมีพลังความลึกกลับตัดกับเส้นประสานไปมาแสดงถึงความขัดแย้ง (รูป B) ได้เชื่อมโยงรูปด้านบนของภาพด้วยการใช้สีท้องฟ้า ให้ภาพ มีภาวะอากาศ มีชีวิต (รูป C) ส่วนพื้นด้านล่างของภาพใช้เทคนิคโมโนปริ้น และสร้างริ้วรอยที่แสดงถึงพื้นดิน (รูป D) รูปทรงของฟางข้าวสร้างพื้นผิวเป็นริ้วรอยเกิดจุดเด่น ผสานกับรูปทรงอยู่ภายนอก (รูป E) รูปทรงภายในเป็นการทำเทคนิคด้วย แอลกอฮอล์ แสดงสภาวะการคุกคามและการเสื่อมสลาย (รูป G) ตัดกันด้วยรูปทรงที่ตัดขวางภาพในแนวตั้งด้วยเส้นและรูปทรงเมล็ดข้าวสารขนาดใหญ่ การแสดงถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อข้าว (รูป F) รูปทรงที่ได้จากสัญลักษณ์ เช่น ลายเส้นของต้นไม้ ด้านตอนบนของภาพแสดงถึงสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ ผสมผสานกันระหว่างพื้นผิว (รูป H) การจัดองค์ประกอบของผลงานตามแบบหลักทฤษฎีความสมดุลแบบไม่เท่ากันของภาพ (ดังภาพที่ 20)

ภาพที่ 20 รูปทรงของผลงานศิลปกรรมชั้นที่ 6

วิเคราะห์คุณค่าของผลงานศิลปกรรมที่สร้างสรรค์ ทางนามธรรม (ด้านจิตวิญญาณ อารมณ์ ความรู้สึก)

1. รูปทรงของวัตถุที่มาจากธรรมชาติ

รูปทรงของวัตถุที่มาจากธรรมชาติ รูปนั้นมักเกิดขึ้นจากข่าว ที่แสดงถึงวิถีชีวิตของคนไทย ที่ถูกกระทบจากสภาวะการณ์ต่างๆ และแสดงออกด้วยการเขียนภาพเมสส์ข่าวในทัศนคติ รูปทรงของวัตถุที่มาจากพื้นดินเป็นความบันเทิงใจในการสร้างภาพที่สร้างสรรค์แสดงพื้นผิว แผ่นดินที่ถูกสภาวะแวดล้อมทำลาย

2. โครงสร้างภาพ

โครงหลักของภาพอยู่ที่รูปทรงของข่าวซึ่งวางกระจายและแทรกอยู่ในพื้นที่ของพื้นผิว การกำหนดขอบเขตที่ชัดเจน ประกอบกันเป็นพื้นที่ว่างรอบนอก องค์ประกอบของภาพจัดเป็นองค์ประกอบโดยรวมมีจุดสนใจอยู่ที่สีสันของพื้นผิวโดยจัดองค์ประกอบไปสู่จุดที่ต้องการจะเน้น มีความสมดุลแบบอสมมาตร (Asymmetrical Balance) ทั้งสองข้างไม่เท่ากัน การนำส่วนประกอบขององค์ประกอบศิลปะมาใช้ในการจัดภาพ มีการใช้สีกลมกลืนกันการใช้สีคู่ประกอบ (สีตรงกันข้าม) การเน้นจุดสนใจในภาพและความงามโดยส่วนรวมโดยใช้สีเข้มขับให้จุดสนใจที่เป็นสีอ่อนกว่าเด่นขึ้นมา ทำให้ได้เรื่องราวและการจัดภาพไม่ซ้ำกัน

3. ความเด่น

กำหนดความเด่นด้วยสีขาว และสีดำ แต่ยังคงมีลวดลายภายใน แสดงถึงพลังอันลึกลับ ลึกลับ และสงบนิ่ง เพื่อความเจิดจ้า ดึงดูดความสนใจ

4. สัดส่วน

สัดส่วนความแตกต่างกันของด้านกว้างและด้านยาวของภาพเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (กว้างยาวไม่เท่ากัน) สัดส่วนที่เป็นมาตรฐาน จากรูปลักษณะตามธรรมชาติข้าว สัมพันธ์กับส่วนที่ใหญ่กว่าคือพื้นผิว ทำให้สิ่งต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน

สัดส่วนจากความรู้สึก คือพื้นผิวที่สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกถึงเนื้อหา เรื่องราว ความรู้สึก จะช่วยเน้นอารมณ์ ความรู้สึก ให้เป็นไปตามเจตนาอารมณ์ และเรื่องราวที่ต้องการ เน้นที่ความรู้สึกทางรูปลักษณะจึงมีสัดส่วนที่ผิดแผกแตกต่างไปจากธรรมชาติทั่วไป

5. ความกลมกลืน

ผลงานแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ธาตุทางทัศนศิลป์ของรูปทรงน้ำหนัก และพื้นผิว ซึ่งเป็นการแสดงออกด้วยความประสานสัมพันธ์ต่อกันให้มีค่าเท่ากับรูปทรงและเนื้อที่บริเวณที่ว่าง (Space) ที่แสดงถึงความเสื่อมหรือสภาวะต่างๆที่มีผลกระทบต่อข้าว

6. พื้นที่ว่าง

ในการสร้างผลงาน พื้นที่ว่างภายนอกรูปทรงอันเกิดจากการตัดกันระหว่างน้ำหนักเข้มและอ่อนของภาพพื้นผิว กับรูปทรงหลักของข้าว ทำหน้าที่เชื่อมโยงจากรูปทรงหนึ่งไปยังอีกรูปทรงหนึ่ง และกรอบเฟรมสี่เหลี่ยมแสดงความเป็นขอบเขตภายนอกทำให้ภาพชัดเจนง่ายต่อการรับรู้และเข้าใจรวมถึงความงามด้วย

7. เอกภาพ

เอกภาพในผลงาน คือการประสานกันขององค์ประกอบต่างๆ เกิดเป็นรูปทรงที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันสมบูรณ์ จนรูปนั้นสามารถแสดงอารมณ์ และความรู้สึกที่สอดคล้องกันเรื่องราวของผลงานศิลปกรรมที่สร้างสรรค์ และสภาวะในสังคมปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นวิถีของข้าว ดูแล้วเกิดมิติที่แปลกงดงามในรูปแบบนามธรรมได้ ผลงานแสดงถึงความมีค่าและรูปแบบของจิตรกรรมไทยร่วมสมัย

การวิเคราะห์ผลงานทางด้านสุนทรียศาสตร์

คุณค่าทางด้านสุนทรียศาสตร์ของผลงานศิลปกรรมที่สร้างสรรค์

1. รูปแบบการจัดองค์ประกอบภาพ

การจัดองค์ประกอบของภาพจัดเป็นองค์ประกอบโดยรวมมีจุดสนใจอยู่ที่สีส้มของเมล็ดข้าวและพื้นผิว มีความสมดุลทั้งแบบสองข้างแบบไม่เท่ากัน การนำส่วนประกอบขององค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการจัดภาพ มีการใช้สีตรงกันข้ามระหว่างขาวกับดำ ทำให้ได้เรื่องราวและการจัดภาพไม่ซ้ำกัน เน้นการทำงานร่วมกันของรูปทรงกับพื้นที่ว่างเป็นรูปทรงที่ทับซ้อนด้วยน้ำหนักสี และรายละเอียดของพื้นผิวจึงทำให้รูปทรงกับพื้นที่ว่างตัดกันอย่างชัดเจน

2. บรรยากาศ

การถ่ายทอดผลงานออกมาเพื่อเชื่อมความรู้สึกที่ขัดแย้งกันระหว่างชั้นบรรยากาศของพื้นผิวในรูปของนามธรรม และชั้นบรรยากาศของเมล็ดข้าวที่เป็นรูปธรรม ทำให้เกิดมิติของบรรยากาศแสดงถึงความหม่นหมอง แปรปรวน ไม่นั่นอน และในขณะที่เดียวกันก็มีความสงบนิ่ง และเกิดเป็นรูปทรงที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จนรูปนั้นสามารถแสดงอารมณ์ และความรู้สึกที่สอดคล้องกันเรื่องราวของผลงานศิลปกรรมที่สร้างสรรค

3. ความกลมกลืน

ผลงานแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ธาตุทางทัศนศิลป์ของรูปทรงน้ำหนัก และพื้นผิว ซึ่งเป็นการแสดงออกด้วยความประสานสัมพันธ์ต่อกันให้มีค่าเท่ากับรูปทรงและเนื้อที่บริเวณที่ว่าง (Space) ที่แสดงถึงความเชื่อมหรือสภาวะต่างๆที่มีผลกระทบต่ข้าว ซึ่งมีผลสะท้อนทางด้านวิถี กาลเวลา เรื่องราวต่าง ๆ ในสังคม และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าเพื่อลดความรุนแรงของการตัดกันอย่างแท้จริงของสีตรงข้าม ทำให้เกิดความกลมกลืนอย่างสม่ำเสมอทั่วทั้งภาพ กำหนดให้การซ้ำกันของรูปทรงที่เหมือนกันคือเมล็ดข้าว สร้างความกลมกลืน ให้เกิดความสัมพันธ์กันระหว่างรูปทรงภายนอกและภายใน ขณะเดียวกันการกำหนดสีลักษณะคุมโทนให้เป็นการตัดกันอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าเพื่อลดความรุนแรงของการตัดกันอย่างแท้จริงของสีตรงข้าม ทำให้เกิดความกลมกลืนอย่างสม่ำเสมอทั่วทั้งภาพ

4. ความสมดุล

ดุลยภาพในผลงานชิ้นนี้สร้างดุลยภาพแบบ สมดุลแบบอสมมาตร (Asymmetrical Balance) คือเป็นลักษณะซึ่งเรียกว่า "สมดุลโดยความรู้สึก" องค์ประกอบซ้ายขวา บนล่าง ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน หรือต้องเป็นขนาด ปริมาตร หรือ น้ำหนัก ฯลฯ เท่าๆ กัน โดยมีรูปทรงของข้าวและพื้นที่ว่างคือพื้นผิว ไม่เท่ากัน กำหนดความเด่นอยู่ตรงกลางภาพ มีการเน้นสีข้าวด้วยสีเทาดำ มีลวดลายภายในของพื้นผิวและการใช้สีดำเป็นส่วนประกอบหลักของภาพเพื่อแสดงถึงมิติของวิถีข้าว และสภาวะที่มีผลกระทบ เพียงแต่เมื่อมองดูแล้วกลับให้ความรู้สึกที่เกิดมีความสมดุลภายในภาพ

5. สัดส่วน

สัดส่วนความแตกต่างกันของด้านกว้างและด้านยาวของภาพเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (กว้างยาวไม่เท่ากัน) สัดส่วนที่เป็นมาตรฐาน จากรูปลักษณะตามธรรมชาติข้าว สัมพันธ์กับส่วนที่ใหญ่กว่าคือพื้นผิว ทำให้สิ่งต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน สัดส่วนจากความรู้สึก คือพื้นผิวที่สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกถึงเนื้อหา เรื่องราว ความรู้สึก จะช่วยเน้นอารมณ์ ความรู้สึก ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ และเรื่องราวที่ต้องการ เน้นที่ความรู้สึกทางรูปลักษณะจึงมีสัดส่วนที่ผิดแผกแตกต่างไปจากธรรมชาติทั่วไป

สรุป

ข้าพเจ้าได้แรงจูงใจที่เกิดขึ้นมาวิถีทางวัฒนธรรมของข้าวที่ถูกลดคุณค่าลงจากเหตุสภาวะต่างๆ ในสังคมปัจจุบัน จนกลายเป็นความต้องการทำงานศิลปะด้วยเทคนิคทางด้านศิลปะที่น่าสนใจ จากผลการศึกษาวิจัยเชิงสร้างสรรค์ของผลงานศิลปกรรมที่สร้างสรรค์ในชุดนี้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวិทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผลงานแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ธาตุทางทัศนศิลป์ของรูปทรง น้ำหนักและพื้นผิวตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิทยานิพนธ์
2. ได้ทำงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง "วิถีแห่งข้าวสู่การสร้างสรรค์จิตรกรรมร่วมสมัย" ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิทยานิพนธ์
3. ผลงานได้แสดงถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อข้าวในรูปแบบของการสร้างสรรค์จิตรกรรมร่วมสมัยที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตปัจจุบัน
4. ในการสร้างผลงานพื้นที่ว่างภายนอกรูปทรงอันเกิดจากการตัดกันระหว่างน้ำหนักเข้มและอ่อนของภาพพื้นผิวกับรูปทรงหลักของข้าวและกรอบเฟรมสีเหลี่ยมแสดงความเป็นขอบเขตภายนอก ทำให้ภาพชัดเจนต่อการรับรู้และเข้าใจรวมถึงความงามด้วยซึ่งได้พบวิธีการสร้างสรรค์ที่นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิทยานิพนธ์
5. ได้เผยแพร่งานวิทยานิพนธ์และงานศิลปกรรมต่อสาธารณชนโดยการจัดนิทรรศการตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิทยานิพนธ์

สรุปผลการศึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ศึกษาวิทยานิพนธ์ได้แรงจูงใจประเภทภายในเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้วิเคราะห์เอง ที่มาจากลักษณะนิสัย ซึ่งประกอบด้วยความเชื่อ (Belief) ค่านิยม (Value) ทัศนคติ (Attitude) และบุคลิก (Personality)
2. แรงจูงใจที่เกิดจากวัฒนธรรมของข้าวที่ถูกลดคุณค่าลง จากเหตุสภาวะต่างๆ ในสังคมปัจจุบัน ที่ทำให้เกิดความสนใจจนกลายเป็นความต้องการทำงานศิลปะด้วยเทคนิคทางด้านศิลปะที่น่าสนใจ ซึ่งผู้ศึกษาวิทยานิพนธ์มีความถนัดทางด้านศิลปะเพียงพอที่จะสามารถสร้างสรรค์ออกมาเป็นงานศิลปะได้ ในแง่ของสุนทรียศาสตร์
3. คุณค่าทางของผลงานศิลปกรรมที่สร้างสรรค์ การจัดภาพแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน การจัดองค์ประกอบเน้นการทำงานร่วมกันของรูปทรงกับพื้นที่ว่างเป็นรูปทรงด้วยน้ำหนักสีและรายละเอียดของพื้นผิวจึงทำให้รูปทรงกับพื้นที่ว่างตัดกันอย่างชัดเจนผลงานแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ธาตุทางทัศนศิลป์ของรูปทรง น้ำหนักและ พื้นผิวซึ่งเป็นการแสดงออกด้วยความ

ประสานสัมพันธ์ต่อกัน ให้มีค่าเท่ากับรูปทรงและเนื้อที่บริเวณที่ว่าง (Space) ที่แสดงถึงสภาวะต่างๆ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อข้าว ซึ่งมีผลสะท้อนทางด้านกาลเวลา และเรื่องราวต่างๆ ในสังคม และวัฒนธรรม โดยส่วนตัวแล้วการถ่ายทอดผลงานออกมาเพื่อเชื่อมความรู้สึกที่ขัดแย้งกัน รูปแบบหรือรูปธรรมเหล่านี้ไปอยู่ในรูปทรงนามธรรมโดยไม่มีติดต่อกับความหมาย

อภิปรายผล

1. การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ขึ้นอยู่กับพื้นฐานและประสบการณ์เรื่องราวและเหตุการณ์ที่สัมผัสในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันไปตามบุคคล สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยการถ่ายทอดแสดงทัศนคติ ความรู้สึก ความคิด และจินตนาการในการสร้างงานศิลปะ การศึกษาวิจัยและงานสร้างสรรค์ในครั้งนี้เป็นการปฏิบัติงานในรูปแบบของงานศิลปกรรมไทยแบบร่วมสมัย "วิถีแห่งข้าวสู่การสร้างสรรคจิตกรรมร่วมสมัย"และนำมาประมวลความรู้เชิงวิจัยเป็นการค้นหาแนวทางศิลปะที่เป็นรูปแบบเฉพาะตน ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ แรงแบนดาลาใจที่มาจากสภาพแวดล้อมของข้าว จิตวิญญาณที่เกี่ยวข้องกับข้าวของคนไทยลดลง ข้าวถูกคุกคามจากสภาวะแวดล้อมต่างๆ ทั้งจากภัยธรรมชาติ สภาพแวดล้อมในสังคมอุตสาหกรรมและระบบเศรษฐกิจ ซึ่งข้าพเจ้าต้องการแสดงเรื่องของข้าวเพื่อให้เห็นและระลึกถึงข้าวที่ดำรงอยู่คู่วัฒนธรรมอันสัมพันธ์กับคนไทยมาช้านาน และบ่งบอกถึงคุณค่าทางจิตใจในทัศนคติดั้งเดิมของข้าวที่ถูกแปรเปลี่ยนไป

2. ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์นี้น่าจะเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้จะต้องสอดคล้อง กับวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมในสังคมปัจจุบัน หากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนชีวิตก็ต้องเปลี่ยน ประเพณีบางอย่างที่เข้มแข็งเกินไปไม่ปรับตัวตามก็ต้องตายไป ศิลปะแบบประเพณีที่เคร่งครัด และแบบดั้งเดิมขาดความเชื่อมโยงกับชีวิตและสภาพแวดล้อมก็หมดความเป็นศิลปะ เหลืออยู่แต่เพียงรูปแบบที่ตายแล้วของประเพณี ศิลปะไทยจึงมีทั้งศิลปะในยุคที่เป็นแบบดั้งเดิมนั้นสอดคล้องกับชีวิต และสภาพแวดล้อมของคนไทยซึ่งมีคุณค่าสมบูรณ์ทั้งด้านศิลปะ และวัฒนธรรมและมีทั้งยุคที่เดินตามครุจนไม่ดูความเปลี่ยนแปลงไปของชีวิตในสังคมโลกปัจจุบันสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นบ่อเกิดความบังคลาใจ และเป็นพลังในการสร้างสรรค์

3. จากประสบการณ์ในการทำงานศิลปะในชุดนี้ทำให้มีความตระหนัก และภูมิใจในความเป็นคนไทย ดังนั้นการศึกษาวิจัยในแนวทางเฉพาะตนทำให้มีความรู้สึกนึกคิด และต้องการถ่ายทอดผลงานในรูปแบบศิลปกรรมแบบร่วมสมัยโดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดการรับรู้แก่ประชาชนว่าแม้จะมีเส้นวัฒนธรรมแบ่งกัน แต่ความเข้าใจอันดีในเรื่องของศิลปะนั้นกลับกลายเป็นภาษาที่สามารถสื่อถึงความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจ ขนบธรรมเนียม จารีตทั้งดงามประสานกลมกลืนกันได้

เอกสารอ้างอิง

ชลุด นิมเสมอ.(2531). องค์ประกอบศิลป์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช. หน้า 18-19
ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2543). การวิจัยทางศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
มะลิฉัตร เอื้ออนันท์.(2545).พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ . กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
มูลนิธิข่าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. (ออนไลน์). วันที่ 20 เมษายน 2555 .

แหล่งที่มา http://www_thairice_org

วิมลพรรณ ปัตถวิชัย.(2553). ข้าวของพ่อ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
น. ณ ปากน้ำ.(2540). การเขียนภาพเซอร์เรียลลิสม์. ใน ศิลปะในชีวิตประจำวัน. หน้า 168
วิวัฒนาการของงานทัศนศิลปะ. (2555). (ออนไลน์). แหล่งที่มา

<http://www.thaigoodview.com/library/contest2551/art04/14/htmls/tab.html>

ศิลปกรรมในวิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.(2555). (ออนไลน์).

แหล่งที่มา <http://www.era.su.ac.th/Art-Thesis/>

การอนุรักษ์บ้านตระกูลศิริรัตนและสภาพแวดล้อมเพื่อจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
ณ ชุมชนทุ่งค้าย อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

